

บทที่ ๑

บทนำ

ลักษณะของปัญหา

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกได้มีการพัฒนาขึ้นในประเทศไทย ในระยะ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา เนื่องจากอุตสาหกรรมประเภทนี้สามารถที่จะช่วยพยุงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีเสถียรภาพมั่นคงขึ้นได้ โดยทั่วไปอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปประสบปัญหาอยู่บางประการ กล่าวคือ ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบฝ้าย เพื่อใช้ประดิษฐ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป จนต้องมีการสั่งฝ้ายมาจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ทำให้สูญเสียเงินตราในการสั่งซื้อวัตถุดิบเข้าประเทศปีละหลายร้อยล้านบาท และเมื่อฝ้ายมีราคาสูงขึ้นก็จะมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามขึ้นไปด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้บริโภคทำให้ต้องซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปในราคาสูงขึ้น เพราะฉะนั้นปัญหาส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปัจจุบันก็คือ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูงจึงจำเป็นที่จะต้องมีการลดต้นทุนการผลิตลงมาเพื่อสงวนเงินตราของประเทศเอาไว้ อันจะช่วยลดดุลการค้าที่เสียเปรียบอยู่อย่างมากในขณะนี้ได้อีกด้วย

นอกจากนี้อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปก็ยังมีปัญหาอื่น ๆ อีกคือ ปัญหาการขยายตลาดไปยังต่างประเทศ เนื่องจากมีการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปออกมามากจนเกินความต้องการใช้ภายในประเทศ จนต้องมีการระบายเสื้อผ้าสำเร็จรูปออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ ซึ่งก็ยังมีอุปสรรคอีกคือ ประเทศผู้นำเข้าที่เป็นลูกค้ารายใหญ่ ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา, เยอรมันตะวันตก, สหราชอาณาจักร ฯลฯ มีการจำกัดโควตาการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปเข้าประเทศ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของต่างประเทศไปแย่งตลาดของประเทศเขา ดังนั้นประเทศไทยจึงอาจหันไปขยายตลาดยังต่างประเทศที่มีสิทธิการเมืองแตกต่างกันไป เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และเวียดนาม เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการขยายตลาดต่างประเทศ โดยมีการสร้างสัมพันธ์ไมตรีทางการค้าแล้วยังทำให้ชื่อเสียงของประเทศไทยได้กว้างขวางออกไปอีก

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

จากความสำคัญของเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกที่มีต่อ เศรษฐกิจของประเทศไทย ดังกล่าวข้างต้น ในการเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการส่งออกของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศไทย" จึงมีวัตถุประสงค์พอสรุปได้ดังนี้

๑. ศึกษาถึงตลาดของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยในต่างประเทศและ
ลู่ทางการขยายตลาดในอนาคต
๒. ศึกษาถึงนโยบายและการช่วยเหลือของรัฐบาลที่มีต่ออุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป
เพื่อการส่งออกไปต่างประเทศ
๓. ศึกษาถึงแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการส่งออก

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกของประเทศไทย จะให้
ประโยชน์พอสรุปเป็นหัวข้อได้ดังนี้คือ

๑. ทราบถึงปัญหาในการดำเนินการส่งผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปออกไปจำหน่ายยัง
ตลาดต่างประเทศในปัจจุบัน ตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ ทางด้านการตลาดของอุตสาหกรรมเสื้อผ้า
สำเร็จรูป
๒. เพื่อเป็นแนวทางที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกไปตลาด
ต่างประเทศเพิ่มขึ้น
๓. เป็นแนวทางแก่รัฐบาลในการวางนโยบาย และให้ความช่วยเหลือต่อการส่งออก
ในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป ตลอดจนการปรับปรุงและควบคุมคุณภาพมาตรฐานของเสื้อผ้าสำเร็จรูป
ให้อยู่ในระดับทัดเทียมกับของต่างประเทศ
๔. เพื่อสนับสนุนให้มีผู้เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกมาก
ยิ่งขึ้น อันจะทำให้สามารถช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้าของประเทศไทยได้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกมีรายละเอียดที่ลึกซึ้งและกว้างขวางมาก การที่จะศึกษาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้อย่างกว้างขวางนั้น จึงต้องใช้เวลามาก แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านเวลาในการศึกษา จึงเลือกศึกษาเฉพาะในเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องจริง ๆ เท่านั้นคือ ศึกษาถึงสถิติตัวเลขเป็นเวลา ๕ ปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนและมูลค่าของเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ส่งออกทั้งของประเทศไทยและประเทศคู่ค้า ตลอดจนประเภทของเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่เป็นที่ต้องการในแต่ละประเทศ นอกจากนี้ผู้เขียนยังจะออกสัมภาษณ์ตามโรงงานผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปอีกหลายแห่ง โดยเฉพาะโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากทางราชการ ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๑๕ โรงงาน

ในการศึกษา อาจแบ่งสาระสำคัญได้ดังนี้คือ บทที่ ๒ ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะเสื้อผ้าสำเร็จรูปโดยทั่ว ๆ ไป เช่น ประวัติความเป็นมา ลักษณะการลงทุน นโยบายสนับสนุนของรัฐบาล (ประวัติความเป็นมาของการคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทวิและประวัติของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน) บทที่ ๓ เป็นการศึกษาถึงภาวะการผลิตและการส่งออกของประเทศไทย และประเทศคู่แข่ง เช่น ฮองกง สิงคโปร์ บทที่ ๔ ศึกษาถึงลักษณะตลาดของประเทศผู้นำเข้าที่เป็นตลาดสำคัญ ตลอดจนระเบียบพิธีการนำเข้า การกำหนดโควต้า และการแข่งขันเกี่ยวกับราคาและคุณภาพ บทที่ ๕ เป็นเรื่องของปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปออกไปยังต่างประเทศ บทที่ ๖ เป็นการสรุปและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปในอนาคต

วิธีศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาเรื่องอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกของประเทศไทย แหล่งที่มาของข้อมูล แบ่งได้เป็น

๑. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การสัมภาษณ์ (Interview) ในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้เขียนได้ใช้วิธีสัมภาษณ์โดยในครั้งแรกได้ติดตามเจ้าหน้าที่ของบริษัทไทยการมันต์เอ็กซ์พอร์ต จำกัด และในครั้งต่อ ๆ มาผู้เขียน

ได้ทำการออกสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามโรงงานผู้ผลิตในประเทศที่ทำการส่งออกเฉพาะที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของกรมการค้าต่างประเทศ กรมศุลกากร, ธนาคารชาติ ธนาคารพาณิชย์ และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปนี้

๒. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ก. จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและศูนย์บริการเพื่อการส่งออก ฯลฯ

ข. โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ รายงานการวิจัย วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย